

Nr 297

Av herr **Stefanson m. fl.**, om *höjt anslag till Statens institut för hantverk och industri: Utrustning och inredning.*

(Lika lydande med motion nr 584 i Andra kammaren)

I årets statsverksproposition, tionde huvudtiteln, föreslås under anslaget Statens institut för hantverk och industri: Utrustning och inredning, att förenämnda anslag för budgetåret 1966/67 skall utgå med 350 000 kronor. Beloppet innebär i förhållande till anslaget under innevarande budgetår en minskning med 50 000 kronor.

I sin petitaframställning hemställer styrelsen för institutet, att anslaget för utrustning och inredning upptages med ett oförändrat belopp av 400 000 kronor.

Institutet har enligt sin instruktion att främja yrkesskickligheten och lönsamheten inom hantverk och industri. Såsom en följd härav bedriver institutet en för varje år alltmera omfattande teknisk och teknisk-ekonomisk kursverksamhet (fortbildning på varierande avancerat plan). Därjämte bedrivs en mycket stor rådgivningsverksamhet inom industri och hantverk samt i huvudsaklig anslutning till ovannämnda arbetsuppgifter tekniska undersökningar, provningar m. m. I viss utsträckning bedrivs också försöksverksamhet och praktiskt inriktad forskning.

Redan vid institutets tillblivelse för över 25 år sedan ansågs det självklart, att institutet skulle förses med utrustning till art och omfattning avpassad för dess uppgifter. Så skedde också, särskilt vad avser mera fast anordnad och grundläggande allmän utrustning. Dock övertogs från det av dåvarande Sveriges hantverksorganisation bedrivna hantverksinstitutet viss utrustning, som använts inom detta institut under, åtminstone i vissa fall, lång tid. En del av denna utrustning finnes alltså kvar inom institutet.

Under en lång följd av år framhöll styrelsen för institutet i sina budgetframställningar och på annat sätt starkt vikten av att institutet med hänsyn till den vägledande och förebildande funktion, som det i sin verksamhet hade att utöva, bereddes en fullgod och modern utrustningsstandard. Stora brister förelåg under i stort sett hela 1950-talet, under vilken tid institutet med en mycket obetydlig anslagstilldelning — varierande mellan 35 000 och 100 000 kronor per år — dock i väsentlig grad kunde bygga ut sin verksamhet. De bristande utrustningsresurserna medförde emellertid ofta, att

institutet måste avstå från arbetsuppgifter, som då var aktuella och önskvärda, eller att institutet måste genomföra provisoriska arrangemang med omodern och ej fullgod utrustning. På längre sikt skulle institutet icke kunnat fullgöra sina arbetsuppgifter, om dess utrustningsbestånd ej förbättrades.

Från och med år 1962 har emellertid en avsevärd förbättring kunnat äga rum, även om denna ej skett i den takt och i den omfattning som av institutet ansetts vara önskvärd och motiverad med hänsyn till den tekniska utvecklingen samt till institutets verksamhetsökning och nya arbetsområden med mycket aktuella utrustningsbehov. År 1961 verkställdes på rekommendation av statsutskottet vid samma års riksdag en översyn av behovet av teknisk utrustning för de närmaste tre budgetåren. Planen, som underställdes Kungl. Maj:t, upptog ett sammanlagt anskaffningsbelopp om 2 069 100 kronor för såväl ersättning för utgången och försliten utrustning som anskaffande av utrustning till följd av den tekniska utvecklingen och institutets stigande verksamhet, i den omfattning som då kunde förutses. För att eliminera den föreliggande eftersläpningen i utrustningsbeståndet ansågs att anskaffningen borde fördelas på högst tre år. På Kungl. Maj:ts förslag bifölls av riksdagen ett utrustningsanslag till institutet med för vardera av budgetåren

1962/63	250 000	kronor
1963/64	400 000	»
1964/65	400 000	»
1965/66	400 000	»

S:a 1 450 000 kronor

Av det år 1961 för anskaffning av aktuell utrustning beräknade beloppet återstår följaktligen 664 100 kronor.

Beträffande institutets utrustningssituation i dagens läge kan följande konstateras. När utrustning icke kunnat anskaffas inom den tidsperiod, som år 1961 ansågs erforderlig, har en ny plan för utrustningsanskaffning uppgjorts för budgetåren 1966/67—1968/69. Anledning finnes att förvänta att denna plan efter utgången av nämnda tid kommer att t. v. förnyas och utgöra en »rullande plan». Till följd av verksamhetsökningen och den tekniska utvecklingen har nämligen nya utrustningsbehov uppkommit och uppkommer alltjämt. Ett speciellt förhållande föreligger härvid beträffande utnyttjandet av institutets utrustningsanslag. Detsamma skall också användas för vissa inredningsarbeten inom institutet. Till följd av att institutets lokalresurser genom verksamhetsökningen blivit helt otillräckliga och i viss mån mindre ändamålsenliga, har en större del av anslaget än vad som ursprungligen beräknades av nödvändighet måst tagas i anspråk för inredningsarbeten för lämpliga lokaldispositioner. Iordningställandet av insti-

tutets nya huvudförråd, utbyggnaden av biblioteket och inredandet av vissa andra genom byggnadsstyrelsens försorg till förfogande ställda lokalutrymmen har krävt kostnader, som icke kunde förutses då utrustningsplanen 1961 uppgjordes. Till följd av verksamhetsökningen vid institutet har viss utrustning för gemensamt ändamål, såsom undervisningsmateriel, kontorsmöbler och kontorsmaskiner, inredning av lärosalar m. m., också dragit en större kostnad än vad som år 1961 förutsågs, då ifrågavarande utrustningsanslag beräknades mera överslagsvis och huvudvikten i utredningen lades vid den tekniska utrustningen. Institutet har beräknat utgifterna för nyssnämnda extra inrednings- och utrustningsanskaffningar till ca 200 000 kronor. Därtill kommer den ej obetydliga prishöjning som ägt rum sedan 1961. (Partiprisindex 1961 var 151, i juli 1965 172.)

Beträffandet ersättningsanskaffning av föråldrad och utgången utrustning kan nämnas att återanskaffningsvärdet av institutets nuvarande utrustning kan beräknas uppgå till minst 5 milj. kronor. Räknas med en genomsnittlig årlig avskrivning om 10 %, vilket med hänsyn till den tekniska utvecklingen knappast kan anses vara för högt beräknat, skulle enbart ersättningsanskaffningen årligen kräva minst 500 000 kronor. Därtill kommer nyanskaffningar till följd av fortsatt verksamhetsökning, nya arbetsuppgifter etc.

Institutets yrkande om ett årligt utrustningsanslag av 400 000 kronor tills vidare synes därför vara synnerligen försiktigt och i hög grad nedpressat.

Institutets utrustningsanskaffningar under de senaste åren uppgives ha skett med viss koncentration till områden, där den tekniska utvecklingen är särskilt accentuerad och där investeringstakten är hög inom näringslivet, t. ex. inom elektronikområdet, svetstekniken, motortekniken, instrument- och regleringstekniken, VVS samt området för livsmedelshantering m. m. Inom dessa och närliggande områden fortgår den tekniska utvecklingen i oförminskat tempo.

Slutligen må nämnas att årets finansplan konstaterar och räknar med en fortsatt ökad investeringsverksamhet inom näringslivet och fortgående stark rationaliseringsverksamhet. Dessa tendenser inom näringslivet kommer otvivelaktigt att inverka på institutets verksamhet såväl vad avser aktuella fortbildnings- och specialkurser som när det gäller rådgivningsuppdrag, provningar, undersökningar o. s. v. En nedskärning av institutets redan tidigare begränsade utrustningsresurser synes i förhandenvarande läge strida mot finansplanens anda och mening. En nedräkning kan icke vara tillrådlig, allra minst då beloppet i större budgetsammanhang är av så ytterligt ringa betydelse.

Med anledning härav och med åberopande av vad som även i övrigt anförts hemställes,

att riksdagen måtte till Statens institut för hantverk och industri: Utrustning och inredning, för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag om 400 000 kronor i stället för i statsverkspropositionen föreslagna 350 000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1966

Stig Stefanson

Johan A. Olsson

Sven Nyman

Gunnar Wallmark